

BAKGRUND

Aktivitetshuset Pangea i Tallnäs öppnande oktober 2015 efter en omfattande renovering och ombyggnation av lokalerna som tidigare använts av gymnasieskolans estetiska program. Diskussioner mellan förvaltningen och ansvariga politiker i nämnden hade dessförinnan pågått i flera år kring en bättre placering av ungdomsgården i kommunbiblioteket. I och med större och mer flexibla lokaler fick förvaltningen uppdraget att verka för att huset skulle inrymma flera verksamheter och omfatta fler målgrupper än bara ungdomar.

KULTURVERKSAMHET

I Timrå kommun finns Söråker Folkets Hus som erbjuder kulturarrangemang i olika former. Verksamheten är viktig och finansieras till stor del med kommunala bidrag och ersättningar. Men i en enkätundersökning 2008 kring kommunens kulturverksamhet uttrycktes åsikter om att Timrå borde ha ytterligare kulturhus.

Pangea har därför delvis kommit att fylla den funktionen. I huset arrangeras offentliga konserter och barnteaterföreställningar, utställningar samt scenkonstföreställningar för förskola och grundskola. I viss omfattning används lokalerna också av andra arrangörer. Till detta tillkommer specifika ungdomskulturarrangemang som till exempel Livekarusellen i samarbete med Studieförbundet och den egna satsningen på ungdomsfestival där ungdomarna själva väljer artisterna. Huset används idag också för kulturskolans dansverksamhet och för den egna körverksamheten som leds av Jessica Falk.

FÖRENINGSVVERKSAMHET

Ett stort antal föreningar använder regelbundet Pangea för sin verksamhet. Verksamheterna är olika sinsemellan, allt ifrån musik och teater och litteraturcirklar, motion och yoga till den frivilliga språkundervisningen för asylsökande som bedrivs av Röda korset och Arbetsförmedlingen språkstudier. Lokalerna används också för föreningsmöten såväl politiska möten. Verksamma föreningar är för närvarande; Röda korset, Tallnäs Hyresgästförening, PRO, SPF Höstsol, Dragspelsklubben, Korpen, Teaterseniörerna, Rädda barnen, Brädspelsklubben.

INTEGRATION

Bostadsområdet Tallnäs har många invånare med utländsk bakgrund. Integrationen i det svenska samhället är därför mycket viktig. Pangea har ambitionen att vara ett hus där människor med olika bakgrund kan mötas. I dag görs därför speciella insatser för att utveckla Tallnäs som bostadsområde och ge människor i området nya möjligheter att integreras och få kunskaper om det svenska samhället.

* Varje tisdag arrangerar Pangea en öppen verksamhet kallad "Sisterhood Timrå" som främst vänder sig till kvinnor i bostadsområdet som inte har en fast sysselsättning på arbetsmarknaden. Ett 40-tal personer kommer regelbundet till dessa träffar och målsättningen är att utveckla dessa tisdagar så att fler människor från hela kommunen att delta.

* Under fem år kommer Pangea vara basen för ett idrottsprojekt i samarbete med Västernorrlands idrottsförbund. Målsättningen är att få fler både unga och äldre att bli mer aktiva i någon idrott. I projektet ska speciellt barn och ungdomar på ett bättre sätt kunna fångas upp och slussas vidare till föreningar i kommunen. Ett mer långsiktigt mål med satsningen är att etablera en ny idrottsförening i Tallnäs..

BARN OCH UNGDOMSVVERKSAMHET

Pangea är Timrås enda kommunalt drivna ungdomsgård. Placeringen i Tallnäs är viktig ur sociala skäl. I bostadsområdet bor många barn och ungdomar med stora behov av regelbundna fritidsaktiviteter. Verksamheten för barn och ungdomar bygger på ett antal fasta aktiviteter som musik, slöjd, motion, läsning av litteratur, tjejkvällar med speciella

teman. Vid sidan om detta arrangerar Pangea utflykter till badhuset och andra aktiviteter utanför Tallnäs.

Lov och ferieverksamheten är en viktig del i Pangeas förebyggande arbete med barn och ungdomar i hela kommunen. Bland annat ansvarar fritidsledarna på Pangea för Timrå kommuns mycket populära sommarläger i Tolvösand. Sedan tre år samarbetar Pangea med idrottsföreningar och Västernorrlands idrottsförbund om ett fotbollsläger i två veckor på Tallnäs, där merparten av barnen inte har deltagit i några organiserade aktiviteter under sommarlovet. 2017 deltog 113 barn och ungdomar på lägret,

En mycket viktig del i det arbete är det nätverk som Pangea ingår i tillsammans med socialtjänsten, polisen och Arenaskolan. Nätverkets syfte är att kartlägga och utbyta information för i syfte att förebygga och hjälpa ungdomar som har eller löper risk att hamna i kriminalitet och drogmissbruk. Pangea har en omfattande kontakt med polisen och sociala myndigheter och är skyldig enligt socialtjänstlagen att göra orosanmälningar när barn och ungdomar lever under sådana omständigheter som inte är förenligt med en bra och sund uppväxt. Pangeas personal får också många gånger tillgång till information om lagning av alkohol och andra droger i området, och kan göra anmälningar till polisen.

Pangea har en långsiktig målsättning att bidra till att skapa goda uppväxtvillkor och verka förebyggande och stödjande för barn och ungdomar. Eftersom Pangea är en kommunal verksamhet finns också möjligheter till ett ansvarutkrävande vilket inte åligger en ungdomsgård i föreningsdrift. En ideell förening har heller inte samma möjligheter att ingå i viktiga myndighetsnätverk som en kommunalt driven ungdomsgård, eller ens betraktas som en samarbetspartner. Pangea utgör därför ett viktigt nav för kultur och teknikförvaltningens uppdrag att erbjuda en god fritidsmiljö för barn och ungdomar vid sidan om föreningsverksamheten.

Vid sidan om dessa myndighetskontakter har Pangea också väl fungerande kontakter med TimråBo och Tallnäs hyresgästförening.

SAMORDNING

Pangea som aktivitetshus bygger på att personalen inte bara är ledare i barn och ungdomsverksamheten. Man har viktiga uppgifter kopplat till andra målgrupper och besökare. Personalen driver egna projekt kopplat till integration. Ger service till alla besökande i dagverksamheten och till föreningar som har olika aktiviteter och ansvarar för teknik och iordningställande av lokaler inför offentliga och interna kulturarrangemang.

Samordningen skapar förutsättningar för en bred målgrupp med olika behov kan nyttja Pangea. Lokalerna är öppna och har verksamhet från förmiddag till sen kväll, vilket är en stor skillnad jämfört med en ungdomsgård som öppet några timmar per kväll.

Pangea som en kommunal verksamhet har också unika möjligheter att knyta till sig samarbetspartners inom kommunen såväl som externa aktörer inom många områden. Organisationsstrukturen möjliggör en gränsöverskridande verksamhet där finansiering av nya verksamheter och projekt kan möjliggöras på ett snabbt och smidigt sätt. Ledning och styrning av verksamheten är väl förankrad i förvaltningen, via kulturchef som ansvarar för personalfrågor och arbetsmiljö. I uppdraget ingår även att den enda kommunala ungdomsgårdsverksamheten styrs i enlighet med Vision 2025 och målet att "Erbjuda livskvalité med en mångfald av upplevelser, en trygg tillvaro och klimatsmart liv" Även kultur- och fritidssamordnartjänsten förstärker Pangeas verksamhet med viktiga arbetsinsatser att planera och genomföra kulturarrangemang.

Från och med 2018 arbetar också fritidsledare från Pangea med att förstärka den öppna barn och ungdomsverksamheten i Ljustorp med flera öppethållandekvällar i veckan. Fritidsledare från Pangea stöttar också upp den populära verksamheten Fredagsmys i Bergforsen, som startade som ett ideellt initiativ. Samtliga fritidsledare arbetar även med

kommunens sommarläger i Tolvösand som i år utsträcks till fyra veckor för att täcka det stora behovet av lägerverksamhet i kommunen.

En föreningsdriven verksamhet skulle begränsas av ett ekonomiskt avtal som inte på samma sätt möjliggör den breda verksamhet som Pangea idag bedriver. En farhåga är att en föreningsdriven verksamhet inte skulle ha de verktyg och resurser att ansvara för en långsiktig och stabil barn och ungdomsverksamhet eller arbeta förebyggande i samverkan med viktiga myndigheter och andra organisationer. I ett socialt utsatt bostadsområde som Tallnäs krävs ett bra samarbete och nätverk på myndighetsnivå för snabba insatser.

FÖRENINGSDRIVET AKTIVITETSHUS – SAMMANFATTANDE SYNPUNKTER

Uppdraget från fullmäktige är att undersöka förutsättningarna att driva Pangea i föreningsdrift. Uppdraget försvåras av det faktum att Pangea fortfarande är inne i en utvecklingsfas genom att verksamheten endast har funnits i knappt 2,5 år. Normalt sätt tar det 5 till 10 år att etablera en verksamhet och kvalitetssäkra varje del långsiktigt genom verksamhetsplanering, kundundersökningar och personalfortbildning. Därefter kan verksamheten utvärderas mer allsidigt och djupgående. Det uppdrag som gavs initialt var att bygga upp ett aktivitetshus som innebär en mer komplex uppgift jämfört med att bedriva en fritidsgård några timmar per kväll. Samtidigt finns goda förutsättningar genom att genomföra uppdraget på det sätt nämnden beslutade, genom att man tillfört nödvändiga resurser i form av personal, lokaler och anslag till verksamheten.

Bedömningen är att Pangea fortsättningsvis ska vara ett kommunalt drivet aktivitetshus utifrån uppdraget att arbeta för att barn och ungdomar ska ha en kvalitetssäkrad fritidsmiljö. Vidare att kommunen tar ett stort samhällsansvar att upptäcka och ingripa när barn och ungdomar inte lever under goda uppväxtförhållanden. En rad problem skulle uppstå om aktivitetshuset skulle övertas av en förening.

- En förening har inte anmälningsplikt till socialtjänsten när barn och ungdomar lever under oacceptabla förhållanden. Eller att minderåriga hamnar i kriminalitet och i drogmissbruk
- En förening ingår inte naturligt i det samarbete som sker mellan polis, socialtjänst och skola kring barn och ungdomar
- Ett avtal med en förening skulle bli mycket komplicerat att utforma om aktivitetshusets uppdrag skulle vara samma som idag. Fritidsledarna på Pangea arbetar idag över hela kommunen med utvidgad verksamhet på flera platser samt med sommarlägret på Tolvösand. En förening kan inte ha ett kommunövergripande ansvar för barn och ungdomsverksamheten, samtidigt som förvaltningen inte kan ha anställda fritidsledare utan den bas som idag utgörs av Pangea. Risken finns att kommunalt uppbyggda verksamheter som når många barn och ungdomar inte kan fortsätta eftersom dessa kräver samordning och beslut av en förvaltning.
- Integrationsprojekt som idag drivs i samarbete med externa aktörer, regionala myndigheter, arbetsförmedling eller idrottsförbundet kommer att försvåras eller inte kunna genomföras om det inte finns en kommunal motpart. En förening kommer att ha ett annat uppdrag som begränsas av avtalsskrivningen och beslutsordningen i föreningen.

Timrå 2018-03-20

Bo Markusson, kultur- och bibliotekschef